

MAGDALENA RZEWUSKA

Glosa do uchwały SN z dnia 7 grudnia 2021 r., III CZP 67/20

Gloss to the Resolution of the Supreme Court of December 7, 2021,
III CZP 67/20

Abstract

The subject of the paper is an analysis of the resolution of the Supreme Court of December 7, 2021, III CZP 67/20, in which the Court found it admissible for the guardianship court to issue a decision to prepare a new birth certificate for the child in the event of a final denial of the paternity of the mother's husband. At the same time, the Court indicated that the person concerned in this type of case will also be the man whose paternity is denied. If he is not a participant in the proceedings, the court should summon him to take part in the case.

SŁOWA KLUCZOWE: akt urodzenia
dziecka, powództwo o zaprzeczenie
ojcostwa, dziecko, mężczyzna,
którego ojcostwo zostało
zaprzeczone, postanowienie
o sporządzeniu aktu urodzenia
dziecka

KEYWORDS: child's birth certificate,
action to deny paternity, kid, a man
whose paternity has been denied,
decision to prepare a birth certificate
for the child

MAGDALENA RZEWUSKA – doktor habilitowany nauk prawnych, Uniwersytet
Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, ORCID – 000-0003-0718-7210,
e-mail: magdalena.rzewuska@uwm.edu.pl

Uchwała SN z dnia 7 grudnia 2021 r., III CZP 67/20, Legalis

Sąd opiekuńczy może – na podstawie art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 709) – postanowić o sporządzeniu nowego aktu urodzenia po prawomocnym zaprzeczeniu ojcostwa męża matki. Zainteresowanym w takiej sprawie jest także mężczyzna, którego ojcostwo zostało zaprzeczone (art. 510 § 1 KPC). Jeżeli okaże się, że nie jest on uczestnikiem postępowania, sąd wezwie go do udziału w sprawie (art. 510 § 2 KPC).

1 | Wprowadzenie

W treści głosowanej uchwały Sąd Najwyższy rozstrzygnął przedstawione mu przez Sąd Okręgowy w K. pytanie prawne następującej treści:

Czy na podstawie art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego możliwe jest domaganie się orzeczenia przez sąd sporządzenia nowego aktu urodzenia, po uprzednim prawomocnym obaleniu domniemania ojcostwa męża matki, czy też takie rozstrzygnięcie może zapaść jedynie w postępowaniu o obalenie domniemania ojcostwa, jak i czy w przypadku twierdzącej odpowiedzi, w takim postępowaniu winien brać udział w charakterze uczestnika postępowania mężczyzna w stosunku do którego ojcostwo zostało zaprzeczone?

Zapadłe w sprawie rozstrzygnięcie wydaje się szczególnie istotne z praktycznego punktu widzenia, zwłaszcza że dotychczasowa linia orzecznicza sądów powszechnych w tej materii nie była jednolita.

Przed przystąpieniem do próby oceny zapatrywania wyrażonego przez Sąd Najwyższy w przedmiotowym zakresie, należy pokrótce opisać stan faktyczny sprawy oraz przybliżyć argumenty, jakimi kierował się Sąd wydając tytułową uchwałę.

2 | Stan faktyczny

Głosowane rozstrzygnięcie zapadło na kanwie następującego stanu faktycznego: Dnia 22 lutego 2016 r. SO w K. orzekł rozwód G.K i L.K. (z domu S.) Dnia 23 listopada 2016 r. L.K. urodziła dziecko. W jego akcie urodzenia w rubryce „ojciec” wpisano G.K., a w rubryce „nazwisko dziecka” wpisano nazwisko K.

Matka dziecka (L.S. – była żona G.K.) wniosła do SR pozew o zaprzeczenie ojcostwa G.K. W dniu 26 września 2017 r. Sąd wydał postanowienie o zaprzeczeniu ojcostwa G.K, przy czym w postanowieniu tym nie nakazał sporządzenia nowego aktu urodzenia dziecka. W oparciu o przepisy ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego, dnia 18 grudnia 2017 r. dokonano zmian w akcie urodzenia dziecka. W rubryce „nazwisko dziecka” wpisano S., a w rubryce „ojciec” wpisano imię P. (zgodnie z wnioskiem matki).

Dnia 30 maja 2018 r. P.T. uznał ojcostwo wymienionego, wskutek czego w akcie urodzenia dziecka dokonano kolejnych zmian w jego nazwisku. Dziecku wpisano nazwisko S.-T. Po pewnym czasie matka dziecka, mężczyzna, który je uznał, i samo dziecko wniosli o unieważnienie aktu urodzenia dziecka i sporządzenie jego nowego aktu urodzenia, jednak wniosek ten został oddalony przez SR w K.

Od postanowienia SR wnioskodawcy wniosli apelację do SO w K. Dnia 8 listopada 2018 r. Sąd wydał postanowienie, mocą którego uchylił zaskarżone orzeczenie SR w części, która odnosiła się do żądania sporządzenia nowego aktu urodzenia dziecka i zdecydował o przekazaniu sprawy w tym zakresie SR do ponownego rozpoznania, jednocześnie oddalając apelację w pozostałej części. W uzasadnieniu wskazał, że „prawomocne zaprzeczenie ojcostwa nie stanowi – zgodnie z art. 39 PrASC – podstawy do unieważnienia aktu urodzenia małoletniego”.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy SR uznał, że sporządzenie nowego aktu urodzenia dziecka na podstawie art. 67 ust. 1 PrASC jest dopuszczalne tylko w sprawie o zaprzeczenie ojcostwa męża matki. W sytuacji zatem gdy sąd nie postanowił o sporządzeniu nowego aktu urodzenia, a wnioskodawcy wprost się tego nie domagali, do aktu urodzenia dołącza się jedynie wzmiankę dodatkową w zakresie danych wynikających z orzeczenia sądu (art. 67 ust. 3 PrASC).

3 | Stanowisko Sądu Najwyższego

W swoich rozważaniach Sąd Najwyższy w pierwszej kolejności zauważył, że o ile w oparciu o pierwotny tekst ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego z dnia 29 września 1986 r. brak było możliwości sporządzenia nowego aktu urodzenia dziecka w sytuacji, gdy doszło do zaprzeczenia ojcostwa, o tyle nowelizacja wskazanej ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. taką możliwość zapewniła. W przepisie art. 67 ustawy przyjęto, że jeżeli domniemanie ojcostwa zostało obalone, to sąd może postanowić o sporządzeniu nowego aktu urodzenia dziecka. W przypadku zaś, gdy sąd takiego postanowienia nie wydał, w akcie urodzenia dziecka czyni się dodatkową wzmiankę o danych wynikających z sądowego orzeczenia^[1].

Sąd Najwyższy powtórzył motywy, które przyświecały ustawodawcy przy nowelizacji ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego, w tym zwłaszcza chęć usunięcia z dokumentów dotyczących pochodzenia dziecka danych mężczyzny, którego z dzieckiem tym nie wiąże więź ojcostwa, a jedynie domniemanie prawne z art. 62 KRO^[2].

Analizując przedstawione pytanie prawne SN uwzględnił dualizm poglądów doktrynalnych w zakresie określenia właściwego momentu rozstrzygnięcia przez sąd o zasadności sporządzenia nowego aktu urodzenia dziecka. Wskazał mianowicie, że zdaniem niektórych autorów kwestia ta powinna zostać rozpoznana przez sąd w toku postępowania o zaprzeczenie ojcostwa. Z kolei w ocenie innych problem ten może zostać rozstrzygnięty dopiero po uprawomocnieniu się postanowienia o zaprzeczeniu ojcostwa^[3].

Weryfikując wskazane poglądy Sąd Najwyższy uznał, że w świetle wykładni literalnej, systemowej i funkcjonalnej przepisu art. 67 ust. 1 PrASC jako dopuszczalne jawi się wydanie postanowienia o sporządzeniu nowego aktu urodzenia zarówno w toku postępowania o zaprzeczenie ojcostwa, jak i po uprawomocnieniu się postanowienia uwzględniającego powództwo wytoczone w tej materii. Decyzja w tym przedmiocie należy każdorazowo do sądu opiekuńczego, który – jak podkreślił Sąd Najwyższy – ma jedynie możliwość, a nie obowiązek wydania tego rodzaju postanowienia^[4].

W uzasadnieniu swojego stanowiska SN wskazał, że „rozdzielanie orzeczenia o zaprzeczeniu ojcostwa i orzeczenia o sporządzeniu nowego aktu

¹ Uzasadnienie głosowanej uchwały.

² Uzasadnienie głosowanej uchwały.

³ Uzasadnienie głosowanej uchwały.

⁴ Uzasadnienie głosowanej uchwały.

urodzenia jest bezpodstawne, nie ma bowiem wątpliwości, że orzeczenie o sporządzeniu nowego aktu urodzenia jest warunkowane uprawomocnieniem się wydanego łącznie z nim orzeczenia o zaprzeczeniu ojcostwa. Tego rodzaju wzajemne uwarunkowanie rozstrzygnięć sądu wydanych w ramach jednego orzeczenia występuje wielokrotnie (np. sprawy o rozwód)^[5]. Dodatkowo SN zauważył, że ustawodawca niejednokrotnie dopuszcza możliwość tzw. „przenikania się trybów postępowania” w tych kategoriach spraw, które wymagają kompleksowego rozpoznania. W końcu, za zasadnością wydania postanowienia o sporządzeniu nowego aktu urodzenia w sprawie o zaprzeczenie ojcostwa przemawia dobro dziecka^[6].

Z drugiej strony SN zauważył, że za dopuszczalnością wydania postanowienia o sporządzeniu nowego aktu urodzenia po uprawomocnieniu się postanowienia o zaprzeczeniu ojcostwa przemawia brak przepisu prawnego nakładającego obowiązek sprzężenia tych dwóch trybów postępowania. Ponadto w przypadku, gdyby postanowienie o sporządzeniu nowego aktu urodzenia zostało wydane w trakcie postępowania o zaprzeczenie ojcostwa, to akt taki miałby charakter tylko przejściowy, gdyż w razie uznania ojcostwa lub sądowego ustalenia ojcostwa akt ten musiałby zostać uzupełniony^[7].

Aprobując możliwość wydania postanowienia o sporządzeniu nowego aktu urodzenia po uprawomocnieniu się postanowienia o zaprzeczeniu ojcostwa, SN uznał za dopuszczalne wzięcie udziału w sprawie o sporządzenie nowego aktu urodzenia mężczyzny, którego ojcostwo zostało zaprzeczone. Zdaniem Sądu, każdy podmiot mający interes prawny w tego rodzaju postępowaniach powinien mieć prawo wzięcia w nich czynnego udziału. Podmiotem zainteresowanym w przedmiotowym postępowaniu oprócz osoby, której ono bezpośrednio dotyczy, jest również osoba, której „interes wiąże się z przedmiotem postępowania jedynie pośrednio, co dotyczy głównie spraw o prawa niemajątkowe”. Tym samym, legitymację czynną do złożenia wniosku o sporządzenie nowego aktu urodzenia przyznać należy każdej osobie, której dane widnieją w dotychczasowym akcie urodzenia oraz osobie, której dane mają być wpisane lub pominięte w nowym akcie urodzenia^[8].

⁵ Uzasadnienie głosowanej uchwały.

⁶ Uzasadnienie głosowanej uchwały.

⁷ Uzasadnienie głosowanej uchwały.

⁸ Uzasadnienie głosowanej uchwały.

4 | Próba oceny stanowiska Sądu Najwyższego

Stan cywilny człowieka, rejestrowany w aktach stanu cywilnego, stanowi jego dobro osobiste^[9]. Jest on niezmiernie ważny dla osoby fizycznej, ponieważ pozwala ustalić jej podstawowe prawa jak i obowiązki, m.in. w zakresie dziedziczenia, alimentacji, itp. Na kształt stanu cywilnego mają wpływ: zdarzenia fizyczne, czynności prawne z kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, orzeczenia sądów oraz innych organów państwowych. Akta stanu cywilnego, które mają charakter deklaratoryjny, sporządzane są przez kierowników urzędów stanu cywilnego^[10].

O możliwości sporządzenia nowego aktu urodzenia dziecka traktuje regulacja art. 67 ust. 1 PrASC, w myśl której w przypadku obalenia domniemania ojcostwa męża matki – jeżeli sąd opiekuńczy tak postanowi – sporządza się nowy akt urodzenia. Z dyspozycji przepisu nie wynika, czy decyzję w przedmiocie sporządzenia nowego aktu urodzenia sąd może podjąć w toku postępowania o zaprzeczenie ojcostwa, czy może dopiero po uprawomocnieniu się orzeczenia *in meriti* wydanego w tym zakresie.

W literaturze, jak trafnie zauważył Sąd Najwyższy, dominują dwa odmienne zapatrywania odnośnie do prawidłowej interpretacji przepisu art. 67 ust. 1 PrASC. Zgodnie z pierwszym z nich, o sporządzeniu nowego aktu urodzenia dziecka sąd rozstrzyga w orzeczeniu o zaprzeczeniu ojcostwa^[11]. W świetle drugiego, o sporządzeniu nowego aktu urodzenia dziecka decyduje sąd w oddzielnym postanowieniu, które może zapaść w odrębnym

⁹ Angelika Kurzawa w: Bartosz Kotowicz, Angelika Kurzawa, Bartłomiej Opaliński, *Prawo o aktach stanu cywilnego. Komentarz* (Lex, 2022), art. 2 PrASC, Nt. 1.

¹⁰ Jacek Gołaczyński, „Akta stanu cywilnego w prawie cywilnym i postępowaniu cywilnym” *Prawo Mediów Elektronicznych*, nr 1 (2015): 4. Zob. szerzej na temat stanu cywilnego Jerzy Słyk w: *Prawo o aktach stanu cywilnego. Komentarz*, red. Marcin Domański, Jerzy Słyk (Warszawa: C.H. Beck, 2024), art. 2 PrASC, Nb. 1 – 19; Alicja Czajkowska w: Iwona Basior, Alicja Czajkowska, Danuta Sorbian, *Prawo o aktach stanu cywilnego z komentarzem. Przepisy wykonawcze i związkowe oraz wzory dokumentów* (Lex 2015), art. 2 PrASC, Nt. 1-19.

¹¹ Danuta Sorbian w: Basior, Czajkowska, Sorbian, *Prawo o aktach stanu cywilnego z komentarzem. Przepisy wykonawcze i związkowe oraz wzory dokumentów*, art. 67 PrASC, Nt. 2; Bartłomiej Opaliński w: Bartosz Kotowicz, Angelika Kurzawa, Bartłomiej Opaliński, *Prawo o aktach stanu cywilnego. Komentarz* (Warszawa: Wolters Kluwer, 2022), art. 67 PrASC, Nt. 3.

postępowaniu prowadzonym po uprawomocnieniu się orzeczenia o zaprzeczeniu ojcostwa^[12].

W tym miejscu zauważyć należy, że przepis art. 67 ust. 1 PrASC nie określa wprost, ani nawet pośrednio momentu właściwego do podjęcia decyzji o sporządzeniu nowego aktu urodzenia dziecka. Ustawodawca nie zdecydował się wprowadzić rozwiązania, zgodnie z którym sąd miałby wydawać stosowne postanowienie w tym zakresie, orzekając o zaprzeczeniu ojcostwa czy uwzględniając powództwo o zaprzeczenie ojcostwa^[13].

Już choćby z tego powodu, przy założeniu racjonalności prawodawcy, przyjęć należy, że gdyby ustawodawca chciał faktycznie uzależnić możliwość rozstrzygnięcia kwestii sporządzenia nowego aktu urodzenia od uprzedniego obalenia domniemania ojcostwa, to użyłby w analizowanym przepisie sformułowania typu: „w przypadku uprawomocnienia się orzeczenia o zaprzeczeniu ojcostwa”, „w przypadku prawomocnego zaprzeczenia ojcostwa”. Skoro tego rodzaju zwrotów nie użyto, to wydaje się, że rozstrzygnięcie w tym zakresie może zostać zawarte w orzeczeniu zaprzeczającym ojcostwo. Oczywiście akceptacja dopuszczalności orzekania o sporządzeniu nowego aktu urodzenia dziecka w ramach postępowania o zaprzeczenie ojcostwa, na gruncie regulacji art. 67 ust. 1 PrASC, jeszcze mocniej uzasadnia możliwość wydawania przez sąd postanowień w tym przedmiocie po dacie uprawomocnienia się orzeczenia o zaprzeczeniu ojcostwa. Tym samym, zgodzić się należy ze stanowiskiem SN wyrażonym w uzasadnieniu głosowanej uchwały, że wykładnia literalna obecnego przepisu art. 67 ust. 1 PrASC przemawia za dopuszczalnością rozstrzygnięcia o sporządzeniu nowego aktu urodzenia zarówno w toku postępowania o zaprzeczenie ojcostwa, jak też po uprawomocnieniu się postanowienia wydanego w tej materii^[14].

Nadto, jak słusznie podkreślił SN w uzasadnieniu głosowanej uchwały, prawodawca wielokrotnie dopuszczał możliwość rozstrzygnięcia wielu odmiennych spraw w ramach jednego postępowania, np. przy orzekaniu

¹² Paweł Tomasz Kartasiński, „Sporządzenie nowego aktu urodzenia dla dziecka, w przypadku obalenia domniemania jego pochodzenia od męża matki. Uwagi na tle art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego” *Metryka*, nr 1 (2016): 67-68; zob. też Piotr Króliński w: *Prawo o aktach stanu cywilnego. Komentarz*, red. Konrad Osajda, Maciej Domański, Jerzy Słyk (Warszawa 2023), art. 67 PrASC, Nb. 7.1.

¹³ Kartasiński, „Sporządzenie nowego aktu urodzenia dla dziecka, w przypadku obalenia domniemania jego pochodzenia od męża matki”, 68-69.

¹⁴ Uzasadnienie głosowanej uchwały.

rozvodu czy separacji. „Przenikanie się trybów postępowania” uzasadnione jest bowiem w przypadku orzekania w sprawach wymagających kompleksowego rozpoznania^[15]. Sprawy o rozwód rozpoznawane w postępowaniu procesowym, są rozstrzygane przez sąd okręgowy, który wydaje orzeczenie w formie wyroku. W postępowaniu rozwodowym rozpoznawane są przy tym sprawy m.in. o władzę rodzicielską nad małoletnimi dziećmi czy o podział majątku po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej, które zasadniczo rozpoznawane są w trybie postępowania nieprocesowego przez sądy rejonowe, których rozstrzygnięcia zapadają w tym przedmiocie w formie postanowienia.

Nie negując powyższego, warto zauważyć, że w praktyce osoby wyrażające powództwo o zaprzeczenie ojcostwa często formułują w nim dwa osobne rodzaje żądań: 1) o zaprzeczenie ojcostwa mężczyzny będącego mężem matki dziecka i 2) o sporządzenie nowego aktu urodzenia dziecka^[16]. Takie zachowanie wydaje się szczególnie pożądane wtedy, gdy w konkretnej sprawie brak jest jakichkolwiek podstaw uzasadniających ustalenie ojcostwa innego mężczyzny. W takich przypadkach rozstrzygnięcie wskazanych wyżej żądań w ramach postępowania wydaje się w pełni uzasadnione, nie tylko odciążeniem wymiaru sprawiedliwości, ale przede wszystkim dobrem dziecka^[17] i możliwością szybszego pozyskania nowego aktu urodzenia.

Na gruncie obowiązującego prawa rozpoznawanie spraw o sporządzenie nowego aktu urodzenia następuje w postępowaniu nieprocesowym, które można wszcząć z urzędu. Niektórzy komentatorzy podkreślają, że postępowanie w tym przedmiocie powinno zostać wszczęte „niezwłocznie po uprawomocnieniu się wyroku uwzględniającego powództwo o zaprzeczenie ojcostwa”^[18]. Jednocześnie za pożądane uznają zastąpienie użytego w przepisie 67 ust. 1 PrASC zwrotu „sąd opiekuńczy” ogólnym zwrotem „sąd”, celem stworzenia organowi, przed którym toczy się postępowanie o zaprzeczenie ojcostwa, możliwości samodzielnego przesądzenia kwestii

¹⁵ Uzasadnienie głosowanej uchwały.

¹⁶ Kartasiński, „Sporządzenie nowego aktu urodzenia dla dziecka, w przypadku obalenia domniemania jego pochodzenia od męża matki”, 66.

¹⁷ Na dobro dziecka zwrócił uwagę SN w uzasadnieniu głosowanej uchwały.

¹⁸ Henryk Haak, Anna Haak-Trzuskawska, *Pokrewieństwo i powinowactwo (pochodzenie dziecka, stosunki między rodzicami a dziećmi, przysposobienie). Komentarz do art. 617–127 KRO oraz związanych z nimi regulacji KPC (art. 453–458, 579–589)* (Warszawa: C.H. Beck, 2019), art. 62 KRO, Nb. 9.

sporządzenia nowego aktu urodzenia^[19]. Wskazany postulat nie w pełni przekonuje, zwłaszcza gdy uwzględni się fakt, że to przecież sąd rodzinny orzeka o zaprzeczeniu ojcostwa.

Uzasadnione wątpliwości budzi w końcu decyzja Sądu Najwyższego przyznająca – mężczyźnie, którego ojcostwo zostało zaprzeczone – możliwość uczestnictwa w postępowaniu o sporządzenie nowego aktu urodzenia dziecka. Zdaniem Henryka Haaka i Aanny Haak-Trzuskawskiej, które podzielałam, mężczyzna taki nie powinien być uczestnikiem rzeczonoego postępowania^[20], choćby z tego powodu, że jego „prawa do dziecka” (ojcostwo) zostały prawomocnie zanegowane decyzją sądu rodzinnego. Udział wskazanego mężczyzny w postępowaniu mającym na celu *de facto* wdrożenie w życie skutków prawomocnego orzeczenia sądu rodzinnego nie wydaje się zasadny ani z punktu widzenia przepisów prawa procesowego (bo o jakim interesie prawnym tego mężczyzny w takim przypadku moglibyśmy traktować?), ani tym bardziej ze względów aksjologicznych (bo niby w jakim celu mężczyzna, którego ojcostwo zostało zaprzeczone miałyby pozyskać wiedzę o danych personalnych rzeczywistego ojca dziecka?).

Li tylko na marginesie warto odnotować, że o ile zasadne jest dopuszczenie możliwości usunięcia z aktu urodzenia dziecka danych mężczyzny, którego ojcostwo zostało zaprzeczone, o tyle niezrozumiałe jest pozostawienie regulacji prawnej umożliwiającej dziecku po uzyskaniu pełnoletności dokonania wglądu do jego pierwotnego aktu urodzenia, a tym samym do poznania danych mężczyzny, którego dane miały być chronione^[21]. Przedstawiciele nauki zarzucili ustawodawcy niekonsekwencję w tej kwestii wskazując, że:

jeśli bowiem sąd zwróci się o odpis zupełny aktu urodzenia [...], to wydaje się, że ów pierwotny akt urodzenia będzie niejako wystawiony na oczy nieokreślonej z góry liczby osób, które będą miały dostęp do akt danej sprawy (sąd, strony, uczestnicy, pełnomocnicy, a nadto biegli, urzędnicy sądowi). W takich warunkach dążenie do zapewnienia możliwie pełnej ochrony danych osobowych – zwłaszcza w odniesieniu do wspomnianych

¹⁹ Ibidem.

²⁰ Ibidem.

²¹ Sorbian w: Basior, Czajkowska, Sorbian, *Prawo o aktach stanu cywilnego z komentarzem. Przepisy wykonawcze i związkowe oraz wzory dokumentów*, art. 67 PrASC, Nt. 4.

mężów matek, niebędących rzeczywistymi ojcami – wydaje się trudne do realizacji^[22].

Ponieważ bliższa analiza tej kwestii wykroczyłaby zdecydowanie poza rozsądne granice glosy, poprzestaną na zasygnalizowaniu niniejszego problemu, celem poddania go szerszej dyskusji w większym gronie.

5 | Podsumowanie

Stanowisko SN wyrażone w glosowanej uchwale w większości należy zaaprobować. Jest ono racjonalne, wyważone, a przy tym zgodne z literą prawa. Dodatkowym walorem przedmiotowego rozstrzygnięcia jest wypośrodkowanie, a właściwie pogodzenie dotychczasowych poglądów teoretycznych w zakresie określenia prawidłowego momentu na podjęcie decyzji o sporządzeniu nowego aktu urodzenia dziecka. Oczywiście zasadna byłaby stosowna nowelizacja przepisów ustawy PrASC we wskazanej materii, rozstrzygająca wprost sporne zagadnienia już na etapie tworzenia/zmiany prawa.

Nie podzielam natomiast zbyt liberalnego poglądu SN, traktującego o potrzebie przyznania mężczyźnie, którego ojcostwo zostało zaprzeczone, statusu zainteresowanego w rozumieniu przepisu art. 510 § 1 KPC, a następnie – uczestnika postępowania o sporządzenie nowego aktu urodzenia dziecka. Uważam, że akceptacja tej praktyki w ogólnym rozrachunku mogłaby przysporzyć więcej problemów aniżeli korzyści podmiotom uczestniczącym w takiej procedurze. Trudno bowiem uznać postulowane rozwiązanie za korzystne dla osoby ujawnianej w akcie jako ojciec dziecka, jak też dla samego dziecka, które to osoby w skrajnych sytuacjach mogłyby np. doświadczyć różnego rodzaju szykan ze strony byłego męża matki.

²² Kartasiński, „Sporządzenie nowego aktu urodzenia dla dziecka, w przypadku obalenia domniemania jego pochodzenia od męża matki”, 67.

Bibliografia

- Basior Iwona, Alicja Czajkowska, Danuta Sorbian, *Prawo o aktach stanu cywilnego z komentarzem. Przepisy wykonawcze i związkowe oraz wzory dokumentów*, Lex 2015.
- Błotny Marta, Prawo do ochrony danych osobowych w Konstytucji RP na tle prawa Unii Europejskiej oraz orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C- 362/114 Schrems v. Data Protection Commissioner. <https://repozytorium.amu.edu.pl/server/api/core/bitstreams/68a94f5f-a713-475b-bed-d-6344db6461ca/content>.
- Gołaczyński Jacek, „Akta stanu cywilnego w prawie cywilnym i postępowaniu cywilnym” *Prawo Mediów Elektronicznych*, nr 1 (2015): 3-7.
- Haak Henryk, Anna Haak-Trzuskawska, *Pokrewieństwo i powinowactwo (pochodzenie dziecka, stosunki między rodzicami a dziećmi, przysposobienie). Komentarz do art. 617–127 KRO oraz związanych z nimi regulacji KPC (art. 453–458, 579–589)*. Warszawa: C.H. Beck, 2019.
- Kartasiński Paweł Tomasz, „Sporządzenie nowego aktu urodzenia dla dziecka, w przypadku obalenia domniemania jego pochodzenia od męża matki. Uwagi na tle art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego” *Metryka*, nr 1 (2016): 65-86.
- Kotowicz Bartosz, Angelika Kurzawa, Bartłomiej Opaliński, *Prawo o aktach stanu cywilnego. Komentarz*. Warszawa: Wolters Kluwer, 2022.
- Prawo o aktach stanu cywilnego. Komentarz*, red. Konrad Osajda, Maciej Domański, Jerzy Słyk. Warszawa: C.H. Beck, 2023.
- Prawo o aktach stanu cywilnego. Komentarz*, red. Marcin Domański, Jerzy Słyk. Warszawa: C.H. Beck, 2024.
- Starzewski Łukasz, *Biologicznemu ojcu odmówiono nowego aktu urodzenia jego dziecka. Rzecznik składa skargę nadzwyczajną. Argumentacja RPO*. <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/biologiczny-ojciec-nowy-akt-urodzenia-odmowa-skarga-nadzwyczajna-rpo>.



